

GROTE VERANDERINGEN MET DE NIEUWE CONTROLEVERORDENING

De nieuwe controleverordening 2017/625 die op 7 april 2018 gepubliceerd is, gaat grote veranderingen brengen in het toezicht op de wetgeving in de agro-voedselketen. Zo zorgen automatisering van controlegegevens, een op risicogebaseerde aanpak, het voorkomen van fraude en misleading en toezicht op internetverkoop voor een geheel nieuwe aanpak. Doel is een modern, efficiënt en effectief toezicht. De nieuwe controleverordening is op 14 december 2019 van toepassing.

TEKST: YVON BEMELMAN BEELD: SHUTTERSTOCK

Wat gaat er veranderen? Om te beginnen komen de huidige verordeningen 854/2004 en 882/2004 te vervallen, net als richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG. De nieuwe controleverordening

bevat de gehele agro-voedselketen (voeding, voer, dieren, planten) en moet het toezicht moderner, efficiënter en doeltreffender maken.

Nieuw is de risicogebaseerde aanpak van het toezicht. Hoe meer risico's er bij het bedrijf worden geconstateerd op het gebied van zijn producten, processen, materialen en stoffen die van invloed zijn op de veiligheid van voeding, diergezondheid, dierenwelzijn, ggo's, gewasbeschermingsmiddelen, fraude en misleiding hoe uitgebreider en frequenter het toezicht zal zijn. En toezicht kost (veel) geld.

Fraude en misleiding zijn risico's die straks standaard in kwaliteitssystemen moeten zijn opgenomen. HACCP alleen is dus niet meer genoeg. Complete en goed werkende kwaliteitssystemen worden met het nieuwe risicogebaseerde toezicht belangrijker dan ooit.

STICHTING KETENBORGING

Een goede borging van de kwaliteit in de keten kan effect hebben op het toezicht. De door de NVWA geaccepteerde kwaliteitssystemen zijn door de Stichting Ketenborging (met een bestuur uit het bedrijfsleven) gepubliceerd op www.ketenborging.nl. Dit betreffen onder andere BRC, IFS en

FSSC22000. Hierop kan de NVWA het toezicht aanpassen. Van een lagere frequentie tot het niet meer standaard beoordelen van bepaalde onderdelen omdat deze al extra geborgd worden door het kwaliteitssysteem. Hiermee kunnen dus kosten bespaard worden!

Nieuw zijn ook controles en activiteiten op het gebied van biologische productie en kwaliteitsregelingen als BOB, BGS en traditionele producten om misleiding en fraude te voorkomen.

AUTHENTICITEIT EN INTEGRITEIT

Authenticiteit en integriteit staan in de Europese agro-voedselketen centraal. Daarom is tevens een IT-systeem ontwikkeld speciaal voor voedsel fraude (AAC) en zijn er nieuwe Europese centra voor kennis & onderzoek, methodes voor detectie en het identificeren van gevoelige onderdelen. Het paardenvleesschandaal was mede debet aan deze ontwikkeling.

Verdere harmonisering en automatisering van de officiële controles en activiteiten zijn vastgelegd in een nieuw informatiemanagementsysteem (IMSOC). Dit nieuwe digitale systeem kan naast het onderling uitwisselen van controlegegevens onder andere ook de identificatie en registratie van dieren, certificaten en douanecontroles traceren. Big brother is watching you.

Bij internetverkoop van levensmiddelen kunnen volgens de nieuwe verordening monsters genomen worden door middel van anoniem geplaatste bestellingen (mystery shopping). Deze worden vervolgens geanalyseerd, getest en/of gecontroleerd op naleving van de wet. Voorheen waren hier geen duidelijke richtlijnen voor.

Zelfs bij het toezicht op slachthuizen, uit-

YVON BEMELMAN

Drs. Yvon Bemelman (management consultant, Condor-Consultancy) is sinds 1986 zelfstandig werkend professional op het gebied van kwaliteitszorg(en), de Warenwet en Europese wetgeving (food).

snijderijen en vleesverwerkende bedrijven zijn er veranderingen, hoewel slechts minimaal. Van oudsher neemt de dierenarts een prominente rol in bij het toezicht op bedrijven die producten produceren van dierlijke oorsprong. In artikel 18 van de nieuwe controleverordening staat dat de AM-keuring (gezondheid slachtdieren) nog steeds uitgevoerd moet worden door de officiële dierenarts. Maar dat deze straks bijgestaan mag worden door een officiële assistent die een preselectie doet van de dieren. De PM-keuring (kwaliteit karkas en organen) moet uitgevoerd worden door de dierenarts of kan onder toezicht van de dierenarts of onder de verantwoordelijkheid van de officiële assistent. Voor deze verschillende

mogelijkheden zijn definities opgenomen. ‘Onder de verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts’ betekent dat de officiële dierenarts de uitvoering van een actie aan een officiële assistent toevertrouwt. Zo werd in Nederland de PM-keuring uitgevoerd door KDS, een externe dienstverlener waarvan werd gezegd dat de ‘slager zijn eigen vlees keurt’. Dit is nu weer een overheidsdienst. De voormalige KDS’ers zijn dus ‘officiële assistenten’ geworden. ‘Onder het toezicht van de officiële dierenarts’ is een actie die wordt uitgevoerd door een officiële assistent onder de verantwoordelijkheid van de officiële dierenarts waarbij de officiële dierenarts ter plaatse is. Dit gebeurt dus onder andere bij het perma-

nent toezicht van de dierenarts in grote slachthuizen.

HULP VAN MEDEWERKERS

Nieuw is dat personeel van slachthuizen bijstand mag verlenen bij officiële controles zoals het nemen van monsters en het verrichten van tests. Dit kan op basis van een risicoanalyse toegestaan worden. Medewerkers moeten dan wel onafhankelijk opereren, een passende opleiding hebben gevolgd en werken volgens de instructie van de dierenarts of officiële assistent.

De nieuwe controleverordening biedt dus wat meer flexibiliteit en mogelijkheden voor kostenreductie, als je het maar veilig regelt! ●